

Sociale innovatie

Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

Sociale Innovatie: achtergrond

- ❧ conceptnota 'Innovatiecentrum Vlaanderen' VR
- ❧ innovatie moet bijdragen tot het aanpakken van de grote maatschappelijke en economische uitdagingen "challenge driven"
- ❧ wetenschappelijke en technologische sterktes koppelen met de grote uitdagingen: multidisciplinaire innovatieknooppunten.
- ❧ zes innovatieknooppunten :
 - ❖ transformatie via innovatie (industriële innovatie)
 - ❖ eco-innovatie
 - ❖ groene mobiliteit
 - ❖ hernieuwbare energie
 - ❖ innovatie in zorg
 - ❖ sociale innovatie

Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

Historiek

- ❧ Kick-off sociale innovatie : 1 december 2011
Doel: afbakenen brede terrein SI
Afbakening:(1) werkplekinnovatie, (2) sociaal ondernemerschap en
(3) brede ondersteunende sociale innovatie.
- ❧ Flanders' Synergy: werkplekinnovatie
- ❧ Sociaal ondernemerschap reeds duidelijk omkaderd
- ❧ Participatief proces (rondetafel van 27 april 2012)
Doel:inhoudelijk-thematische oriëntatie waarop brede ondersteunende
sociale innovatie zich moet richten.

Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

Sociale innovatie: operationele definitie

- ❧ Sociale innovatie is elke innovatie die structureel gericht is op het invullen van een *maatschappelijke behoefte* en een *nieuw* of significant verbeterd *product, dienst, proces, marketingmethode of organisatiemodel* bevat.
- ❧ Daarnaast moet een projectvoorstel rond sociale innovatie zoveel mogelijk voldoen aan vier wenselijke criteria. Dergelijk projectvoorstel:
 - ❖ werkt een middellange- en langetermijnvisie uit over de samenleving of een door de innovatie beoogde toekomst
 - ❖ houdt een gedurfde reflectie in over de manier waarop de directe effecten en de effecten op middellange termijn behouden blijven en betrouwbaar gemeten kunnen worden
 - ❖ verbindt verschillende menselijke actoren op een vernieuwende manier
 - ❖ stelt emancipatie, empowerment en/of participatie voorop

Oproep Sociale innovatie

- ❧ Zaaimiddelen om innovatiecapaciteit in Vlaanderen te capteren
- ❧ Gericht op brede ondersteunende sociale innovatie: maatschappelijke uitdagingen en gemeenschap gedreven
- ❧ Gevalsstudies met een demonstratief en katalyserend effect (Proof of concept) rond concrete opportuniteiten over hoe sociale innovatie in Vlaanderen geïnitieerd of versneld kan worden

Oproep Sociale innovatie

- ❧ Prioritaire thema's:
 - ❖ inclusie en verstedelijking (prioritair één derde van de middelen)
- ❧ Daarnaast wordt aan het (midden)veld en de kennisinstellingen de mogelijkheid geboden om sociale innovatietrajecten voor te stellen die vanuit de (lokale) gemeenschap “opborrelen” en die inhoudelijk verder af staan van inclusie en verstedelijking (weliswaar met uitsluiting van werkplekinnovatie en sociale economie).
- ❧ De ingediende projecten zullen resulteren in een uitspraak over de haalbaarheid van het idee en een uitgewerkt plan voor verdere uitrol. Daarenboven is de evaluatie van de draagkracht van de aanvrager om het resultaat van het eventuele vervolgtraject, op termijn, te valoriseren met eigen middelen, een essentieel onderdeel van de projectevaluatie.

Oproep Sociale innovatie: doelgroep

- ❧ kennisinstellingen, organisaties uit het middenveld en ondernemingen in Vlaanderen en Brussel.
- ❧ Buitenlandse organisaties kunnen als mede-aanvrager optreden waarbij hun totaal aandeel in het budget niet hoger dan 20% kan zijn. Hetzelfde geldt voor onderaannemers.
- ❧ Door de mogelijkheid te bieden een samenwerking aan te gaan tussen verschillende soorten partners wordt gehoopt een multidisciplinaire mix te bewerkstelligen tussen partners met verschillende achtergronden, doelstellingen en expertise die creatieve oplossingen oplevert voor de moderne maatschappelijke uitdagingen.
- ❧ Organisaties uit Brussel zullen specifiek door EWI gescreend worden of ze in aanmerking kunnen komen voor ondersteuning, waarbij de Gemeenschapsbevoegdheden opgesomd in artikel 4 en verder van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen als leidraad gelden.

Oproep Sociale innovatie: Vervolg

- ❧ Enkel de geselecteerde projecten die succesvol blijken te zijn, komen in aanmerking voor vervolgfianciering in de derde fase en kunnen bij positieve evaluatie van IWT verder uitgewerkt en versterkt worden in de lichte structuur 'De Sociale Innovatiefabriek'.
- ❧ Subsidieonafhankelijkheid

De Sociale Innovatiefabriek

Stimuleert sociaal ondernemerschap en sociale
innovatie

Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

Wat is de Sociale Innovatiefabriek?

- œ Een v.z.w. in oprichting)
- œ 'Lichte Structuur' met geoormerkte IWT middelen: meer dan 12m EURO (2013 – 2016)
- œ Doel:
 - ❖ **Sociaal ondernemerschap en sociale innovatie ondersteunen** om het hoofd te bieden aan belangrijke maatschappelijke uitdagingen in Vlaanderen.
 - ❖ **De fabriek dient te zorgen voor een doorbraak van sociale innovatie**, complementair aan technologische innovatie, in Vlaanderen.
- œ Doelgroep: middenveld, sociale ondernemers en bedrijven op zoek naar shared value modellen, hierbij ondersteund door kennisinstellingen en overheidspartners.
- œ Raad van Bestuur: 1/3de bedrijven, 1/3de middenveld, 1/3de overheid.

Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

Initiatiefnemers

Bedrijven

- ❧ Tessengerlo Group,
- ❧ Eneco België,
- ❧ 3E (KMO)
- ❧ Fifth Play (KMO)
- ❧ Joker (KMO)
- ❧ Blixt (KMO)
- ❧ Urban Product (KMO)
- ❧ City-Live (KMO)
- ❧ Triodos Bank
- ❧ Telenet
- ❧ Impact Capital (KMO)
- ❧ PE Group (KMO)
- ❧ i-propeller (KMO)
- ❧ Zappware (KMO)
- ❧ Shortcut – change designers (KMO)

Organisaties

- ❧ ACW
- ❧ FOV
- ❧ BBLV
- ❧ Minderheden forum (forum voor Etnisch-culturele Minderheden)
- ❧ Gezinsbond
- ❧ VSGF (Soc. Mutualiteiten en socio-culturele verenigingen)
- ❧ Netwerk Armoede (Netwerk van Verenigingen waar armen het woord nemen)

Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

Wat is sociale innovatie?

Wat is sociaal ondernemerschap?

- ❧ Is structureel gericht op het invullen van een maatschappelijke behoefte
- ❧ Bevat een nieuw of significant verbeterd product (product en/of dienst), proces, marketingmethode en/of organisatiemodel

- ❧ Hoofddoel is maatschappelijke winst te genereren door het inperken van een sociaal probleem of marktfalen, het invullen van een sociale behoefte of uitdaging.
- ❧ De sociale onderneming doet dit op een ondernemende, marktgerichte wijze, dit wil zeggen door middel van het genereren van eigen inkomsten om zelfvoorzienend te zijn.

Hoe werkt de Sociale Innovatiefabriek?

Meer dan 12m EUR voor acties die zich inschrijven in één van de vier benaderingen van de fabriek

Idee-gedreven	Innovatieve antwoorden op maatschappelijke uitdagingen worden verder ontwikkeld en ondersteund Voorbeeld: Innovatievouchers, KMO-haalbaarheidsstudies
Challenge-gedreven	Maatschappelijke uitdagingen worden door brede waaier actoren verkend en onderzocht, en brengen opportuniteiten voor sociale innovatie naar voor Voorbeeld: Ideegeneratie-campagnes, expert webseminars, collectieve haalbaarheidsstudies
Capaciteits-gedreven	Capaciteit rond sociale innovatie van actoren uit bedrijven en middenveld wordt uitgebouwd Voorbeeld: Executive course voor managers uit bedrijven en non-profit
Community-gedreven	Een draagvlak voor systemische verandering wordt uitgebouwd door een lerend netwerk waarin zeer diverse actoren aan kennisverrijking doen Voorbeeld: Lokale en regionale netwerking, sociale innovatiewedstrijd

Hoe werkt de Sociale Innovatiefabriek?

Meer dan 12m EUR voor acties die de doelstellingen van de Sociale Innovatiefabriek realiseren

REACH:

- ☞ jaarlijks minstens 5.000 actoren bereiken

ENGAGE:

- ☞ jaarlijks minstens 2.100 actoren laten participeren aan de activiteiten

ACTION:

- ☞ jaarlijks 256 actoren aanzetten tot actie (individuele of collectieve) om tot een effectieve sociale innovatieve realisatie te komen

NURTURE:

- ☞ jaarlijks 36 actoren begeleiden tot het realiseren van een haalbaarheidsstudie en 18 actoren om een effectief steunbaar innovatietraject op te zetten.

Doelgericht
werken: van
bewustmaking
tot concrete
realisatie

Contact vzw in oprichtingsfase:
nele@i-propeller.com
anton@deverenigdeverenigingen.be

Kabinet Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding